

Шымкент қалалық денсаулық сақтау
басқармасы ШЖҚ «№3 қалалық
аурухана» МКК Байқау кеңесінің
шешімімен
Бекітілген

Шымкент қаласы денсаулық сақтау
басқармасы ШЖҚ «№3 қалалық
аурухана» МКК Байқау кеңесінің
күндізгі отырысының 2024 жылғы
30 сәуірдегі № 02/24 хаттамасына
№ 3 қосымша

**Шымкент қаласы денсаулық сақтау басқармасының шаруашылық
жүргізу құқығындағы ««№ 3 қалалық аурухана» мемлекеттік
коммуналдық кәсіпорнының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы
НҰСҚАУЛЫҒЫ**

Шымкент қаласы 2024 жыл

1. Жалпы ережелер

1. Осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулық (бұдан әрі – Нұсқаулық) сыбайлас жемқорлыққа байланысты әрекеттерге не жататынын айқындайды және сыбайлас жемқорлық сипатындағы жағдайда Шымкент қаласы денсаулық сақтау басқармасының шаруашылық жүргізу құқығындағы «№ 3 қалалық аурухана» мемлекеттік коммуналдық кәсіпорын (бұдан әрі – Кәсіпорын) қызметкерлерінің іс-әрекетінің тәртібін белгілейді..
2. Осы Нұсқаулық Кәсіпорынның барлық қызметкерлерінің танысуы және қолдануы үшін міндетті болып табылады.
3. Осы Нұсқаулықта келтірілген талаптар ең аз қажетті болып табылады және олар нақты жағдай үшін толық және/немесе шектеуші ретінде қарастырылмауы керек.

2. Негізгі ұғымдар

4. Нұсқаулықта қолданылатын негізгі ұғымдар:

- 1) Сыбайлас жемқорлық – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың өздерінің қызметтік (лауазымды) өкілеттіктерін және соған байланысты мүмкіндіктерді жеке басына алу немесе алу мақсатында заңсыз пайдалануы. немесе делдалдар арқылы өзіне немесе үшінші тұлғаларға мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар беру, сондай-ақ жеңілдіктер мен артықшылықтар беру арқылы осы тұлғаларға пара беру.
- 2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің өз өкілеттіктері шегінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою жөніндегі қызметі, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу және олардың салдарын жою.
- 3) Коммерциялық пара алу - коммерциялық немесе өзге де Кәсіпорында басқару функцияларын жүзеге асыратын адамға ақшаны, бағалы қағаздарды немесе өзге де мүлікті заңсыз беру, сол сияқты оған өзінің қызмет бабын пайдалану үшін, сондай-ақ жалпы қамқорлық немесе пара алуды жүзеге асыратын тұлғаның мүддесі үшін қызметтегі келісімімен заңсыз мүліктік қызмет көрсету.

4) Лауазымды тұлға – тұрақты, уақытша немесе арнаулы өкілеттік бойынша мемлекеттік өкілдің функцияларын жүзеге асыратын не мемлекеттік органдарда, квазимемлекеттік сектор субъектілерінде, жергілікті өзін-өзі басқару органдарында, сондай-ақ мемлекеттік органдарда ұйымдастырушылық, әкімшілік немесе әкімшілік-шаруашылық, Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарындағы функцияларды жүзеге асыратын адам..

5) Мүдделер қақтығысы – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, оларға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл жағдайда осы адамдардың жеке мүдделері олардың лауазымдық өкілеттіктерді тиісінше орындамауға әкеп соғуы мүмкін.

6) Пара – мемлекеттік міндеттерді орындауға уәкілетті адам не оған теңестірілген адам не жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адам не лауазымды адам, сол сияқты шет мемлекеттің немесе халықаралық ұйымның лауазымды адамы жеке немесе делдал арқылы ақша, бағалы қағаздар, өзге де мүлік, мүлікке құқықтар немесе мүліктік сипаттағы игіліктерді алуы.

3. Сыбайлас жемқорлық пен коммерциялық пара алудың мүмкін болатын жағдайлары, сондай-ақ мінез-құлық ережелері бойынша ұсыныстар

5. Қазақстан Республикасындағы пара алу және беру әрекеттері заңсыз болып табылады және Қылмыстық кодекстің және Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекстің қолданылу аясына жатады.

6. Параның субъектісі:

1) заттар, ақша, оның ішінде: валюта, банк чектері және бағалы қағаздар, бағалы металдар мен тастардан жасалған бұйымдар, автомобильдер, азық-түлік, жабдықтар, тұрмыстық техника және басқа да тауарлар, пәтерлер, саяжайлар, саяжайлар, гараждар, жер учаскелері және басқа да жылжымайтын мүлік ;

2) жеңілдіктер: емделу, жөндеу және құрылыс жұмыстары, санаториялық-курорттық және туристік жолдамалар, шетелге сапарлар, тегін немесе жеңілдетілген құн бойынша ойын-сауық және басқа да шығындарды төлеу;

3) пара алудың жасырын нысаны - несиеге немесе жоқ қарызды өтеу желеуімен банктік қарыз алу, төмендетілген бағамен сатып алынған тауар үшін төлем жасау, жоғарылатылған бағамен тауар сатып алу, төлемді төлей отырып жалған еңбек шарттарын жасасу. пара алушыға, оның туыстарына,

достарына жалақы төлеу, жеңілдетілген несие алу, лекциялар, мақалалар, кітаптар үшін төлемақыны жоғарылату, казинодағы «кездейсоқ» ұтыс, қарызды кешіру, жалдау ақысын азайту, несие пайызын көтеру және т.б.

7. Мүдделер қақтығысын болдырмау немесе шешу жөніндегі шектеулерді, тыйымдарды және талаптарды сақтау, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туғызу мақсатындағы сұрау салулар сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мақсатында Кәсіпорында белгіленген басқа да міндеттемелер туралы Кәсіпорынның тікелей басшысын, комплаенс қызметін (комплаенс қызметкерін) хабардар ету міндеттілігі маңызды. Айта кету керек, кейбір сөздерді, қимылдарды, ым-ишараны басқалар пара беру туралы өтініш (наклад) ретінде қабылдауы мүмкін.

Қызметке жүгінген азаматтардың, заңды тұлғалардың өкілдерінің және Кәсіпорынның қызметін тексеретін лауазымды тұлғалардың ықтимал арандатушылықтарын болдырмау үшін:

- 1) келушілер орналасқан қызметтік үй-жайларды және жеке заттарды (киімдерді, портфельдерді, сөмкелерді және т.б.) қараусыз қалдырмаңыз;
- 2) келуші кеткеннен кейін жұмыс орнында немесе жеке заттарынан кез келген бөтен заттар табылса, өз бетінше шара қолданбай, дереу басшылыққа хабарлауға.

8. Пара бопсалау кезінде:

- 1) пара алу және/немесе коммерциялық пара алу субъектісін қабылдауға дайын болу немесе үзілді-кесілді бас тарту ретінде түсіндірілуі мүмкін дөрекі мәлімдемелер жасамай, өзін өте мұқият, сыпайы, ашуланбай ұстауға;
- 2) мұқият тыңдаңыз және сізге ұсынылатын шарттарды дәл есте сақтаңыз (сомалардың мөлшері, тауарлардың атауы және қызмет көрсету сипаты, параны беру мерзімі мен әдістері, коммерциялық пара алу нысаны, мәселелерді шешу реттілігі);
- 3) пара және/немесе коммерциялық пара алу субъектісін беру уақыты мен орны туралы мәселені келесі әңгімеге дейін қалдыруға және келесі кездесуге сізге таныс орынды ұсынуға тырысыңыз;
- 4) әңгімелесуде бастаманы өз қолына алмаңыз, көбірек «қабылдаңыз», әңгімелесушінің «сөйлеуіне», мүмкіндігінше көбірек ақпарат беруге мүмкіндік беріңіз;
- 5) егер сіз пара беруге немесе коммерциялық пара алуға келіскен болсаңыз, өз мәселеңізді шешудің кепілдіктері туралы сұраңыз;
- 6) егер сізде дауыс жазу құрылғысы болса, пара алу және/немесе коммерциялық пара алу туралы ұсынысты (жасырын) жазып алуға тырысыңыз;

7) осы фактіні жоғары тұрған басшылыққа, комплаенс қызметіне (комплаенс-офицерге) жадынама түрінде хабарлаңыз;

8) алдағы қылмыс туралы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға немесе 1424 байланыс орталығына жазбаша немесе ауызша хабарлама беруге міндетті.

9. Егер сіз сыбайлас жемқорлыққа тап болсаңыз немесе заңсыз сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының байқамай куәгері болсаңыз, сізге:

1) осы фактіні жоғары тұрған басшылыққа, комплаенс қызметіне (комплаенс-офицерге) жадынама түрінде хабарлау;

2) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға немесе 1424 телефоны бойынша байланыс орталығына жазбаша немесе ауызша хабарлама жіберу қажет.

10. Мүдделер қақтығысына қатысты:

1) мүдделер қақтығысының кез келген мүмкіндігіне мұқият болуға;

2) мүдделер қақтығысының кез келген мүмкіндігін болдырмау жөнінде шаралар қабылдауға;

3) пайда болған мүдделер қақтығысы немесе оның туындау мүмкіндігі туралы сізге белгілі болған бойда жазбаша түрде тікелей басшыға хабарлауға;

4) тікелей басшымен келісім бойынша туындаған мүдделер қақтығысын шешу бойынша шаралар қабылдауға;

5) мүдделер қақтығысының тарапы болып табылатын қызметкердің қызметтік жағдайын белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерін орындаудан шеттетуге және (немесе) мүдделер қақтығысына себеп болған пайдадан бас тартқанға дейін өзгертуге;

4. Бағыныштылардың сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін басшылардың жауапкершілігі

11. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған шараларды күшейту мақсатында бағынысты адамдары функционалдық міндеттерін орындау кезінде сыбайлас жемқорлық, коммерциялық пара алу және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар жасаған және олардың кінәсі дәлелденген басшылардың жеке жауапкершілігін көздейтін норма көзделген.

12. Кәсіпорынның қызметкері өзінің функционалдық міндеттерін орындау кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық пара алу және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін қылмыстық жауапқа тартылған жағдайда, бұл қызметкер өзінің қызметтік міндеттерін орындаудан бастап тергеу әрекеттері аяқталғанға дейін немесе сот актісі

заңды күшіне енгенге дейін Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес жұмыстан шеттетіледі. Осы қызметкердің тікелей басшысы қызметкерді өзінің қызметтік міндеттерін орындаудан шеттету үшін тиісті шаралар қабылдауға міндетті.

13. Қол астындағы қызметкердің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасағаны үшін басшының тәртіптік жауапкершілігі мыналарды:

1) түсініктемелер;

2) сөгіс;

3) қатаң сөгіс;

4) Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінде көзделген негіздер бойынша жұмыс берушінің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзу.

14. Сыбайлас жемқорлық сипатындағы құқық бұзушылықты тікелей бағынысты адам жасаса, басшы осы лауазымға тағайындалған күннен бастап 3 ай өткен соң жеке жауапкершілікке тартылатынын ескеру қажет. Бұл ретте, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 24-бабына сәйкес тікелей бағынысты адам жасаған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы өз бетінше хабарлаған басшыға жоғарыда көрсетілген жауапкершілік қолданылмайды.

15. Кәсіпорынның қызметкері өзінің функционалдық міндеттерін орындау кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық пара алу және басқа да қылмыстық құқық бұзушылықтар фактісі туралы хабарлаған немесе Кәсіпорын қызметкерлері қызметтік міндеттерін орындау кезінде сыбайлас жемқорлыққа, коммерциялық парақорлыққа және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтарға қарсы күресте өзге де түрде көмек көрсететін қызметкер болып табылады. Олардың функционалдық міндеттері мемлекет қорғауында болады және Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен көтермеленеді. Бұл ереже сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы көрінеу жалған ақпарат берген, заңға сәйкес жауапкершілікке тартылатын адамдарға қолданылмайды.

16. Кәсіпорын қызметкерлері функционалдық міндеттерін орындау кезінде сыбайлас жемқорлыққа, коммерциялық парақорлыққа және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтарға қарсы іс-қимылға жәрдемдесетін қызметкер туралы мәліметтер мемлекеттік құпия болып табылады және заңнамада белгіленген тәртіппен ұсынылады. Бұл ақпаратты жария ету заңмен белгіленген жауапкершілікке әкеп соғады.
